

ปีกสองข้างของวิหค ความเสมอภาคของสตรีและบุรุษ

การปลดแอกสตรี การบรรลุถึงความเสมอภาคที่แท้จริงระหว่างบุรุษและสตรีเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าของมนุษยชาติและการปฏิรูปทางสังคม ความไม่เสมอภาคทางเพศไม่เพียงแต่เป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าของสตรีเท่านั้น หากยังเป็นอุปสรรคต่อความก้าวหน้าทางอารยธรรมของมนุษยชาติทั้งมวล การปฏิเสธความเสมอภาคของประชากรกว่าครึ่งหนึ่งของโลกที่ฝังรากลึกในสังคมนี้ถือเป็นการสบประมาทเกียรติภูมิของมนุษยชาติ ทั้งยังสร้างสมทศนคติและอุปนิสัยที่ไม่สร้างสรรค์ที่ส่งต่อจากครอบครัวไปยังสถานที่ทำงาน กิจกรรมทางการเมือง จนถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ไม่มีเหตุผลอันใดที่จะนำมาอ้างได้ว่าการกดขี่ทางเพศนี้เป็นสิ่งที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็น ด้านจริยธรรม หลักสรีระวิทยา หรือธรรมเนียมประเพณีใดๆ การปูพื้นฐานทางจริยธรรม และจิตวิทยาที่จะนำเราไปสู่การสร้างคามยุติธรรมทางสังคมและสันติภาพในโลกจะบังเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อสตรีก้าวขึ้นมาเป็นพันธมิตรเคียงบ่าเคียงไหล่กับบุรุษในทุกๆ ด้าน

การกดขี่สตรีเพศอย่างเป็นระบบกลายเป็นข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์อันน่าสลดที่เห็นได้อย่างชัดเจน การที่ผู้หญิงจำนวนมากถูกจำกัดให้อยู่ในมุมแคบของสังคม ขาดโอกาสด้านการศึกษา ถูกละเมิดสิทธิพื้นฐานมนุษยชน ตกเป็นเหยื่อของการใช้กำลัง และบ่อยครั้งถูก ปฏิบัติราวกับไม่ใช่มนุษย์ ทำให้ผู้หญิงไม่สามารถแสดงศักยภาพที่แท้จริงออกมาได้ แบบแผนการกดขี่ที่สืบทอดมายาวนานและสะท้อนออกมาอย่างแพร่หลายในวัฒนธรรม งานวรรณกรรม งานศิลปะ กฎหมาย แม้กระทั่งในคัมภีร์ศาสนา ยังคงแทรกซึมชีวิตของเราอย่างต่อเนื่อง ในสหรัฐ อเมริกาแม้ว่าสตรีจะได้รับสิทธิทางการเมืองและสิทธิของพลเมือง อีกทั้งความเท่าเทียมระหว่างบุรุษและสตรีจะเป็นที่ยอมรับในหลักการอย่างกว้างขวางก็ตาม แต่ความเสมอภาคที่แท้จริงระหว่างทั้งสองเพศก็ยังไม่เกิดขึ้นจริง

ผลเสียหายจากอคติทางเพศเป็นรอยร้าวที่แฝงอยู่ใต้พื้นฐานความเป็นอยู่ในประเทศของเรา ความก้าวหน้าในการเรียกร้องความเสมอภาคของสตรีในปัจจุบันล้วนตั้งอยู่บนสมมติฐานเดิมๆ ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการตรวจสอบ ยังมีหลายอย่างเหลืออยู่ที่ต้องทำ การจะได้มาซึ่งความเสมอภาคที่แท้จริงนั้น ต้องเริ่มจากการสร้างความเข้าใจใหม่ว่า เราเป็นใคร อะไรคือวัตถุประสงค์ที่แท้จริงในชีวิตของเรา ความสัมพันธ์ระหว่างเราต่อผู้อื่นเป็นอย่างไร ความเข้าใจนี้จะผลักดันให้เรา เปลี่ยนรูปแบบชีวิตของเราและส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงสังคมรอบตัว

ตั้งแต่เริ่มมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิสตรีในอเมริกา ไม่มีเวลาใดที่เราจำต้องหันมาให้ความสำคัญกับประเด็นอย่างเร่งด่วนเท่ากับขณะนี้ เรากำลังก้าวข้ามไปสู่ศตวรรษใหม่ สหัสวรรษใหม่อันเต็มไปด้วยความท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตครอบครัว ต่อแบบแผน การใช้ชีวิต ต่อประเทศชาติและโลกของเรา หากพิจารณาพัฒนาการของมนุษยชาติ เราผ่านช่วงเวลาแรกเกิดและปฐมวัย และกำลังเผชิญกับความแปรปรวนของช่วงวัยรุ่นที่คืบคลานเข้ามาอย่างช้าๆ แต่แฝงไปด้วยความเจ็บปวด ช่วงเวลาที่จะเตรียม

นำมนุษยชาติเข้าสู่ยุคแห่งการเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ที่ปราศจากอคติและการกดขี่ทั้งปวงและมีเอกภาพอย่างแท้จริง ปัจจัยที่จำเป็นต่อการหล่อหลอมคนทั้งมวลและนานาชาติเข้าด้วยกันเพื่อสร้างเอกภาพในโลกก็คือองค์ประกอบพื้นฐานอันเดียวกันที่เราจะต้องใช้ในการสร้างความเสมอภาค ระหว่างบุรุษและสตรี และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชาย ภารกิจในการเอาชนะ ประวัติศาสตร์การกดขี่ทางเพศจะลุล่วงไปได้ต่อเมื่อคนทุกคนร่วมมือร่วมใจกัน ไม่ว่าจะเป็น ชาย หญิง เด็ก หรือ วัยรุ่น

กว่าร้อยปีก่อน พระบาทสมเด็จพระปาดินทรวรมัน ๙ ได้ประกาศหลักความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรี ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของศาสนา พระบาทสมเด็จพระปาดินทรวรมัน ๙ ทรงว่า “ในสายพระเนตรของพระเจ้า ชายหญิงมีความเท่าเทียมกัน” พระองค์ทรงย้ำว่า การสร้างความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างเอกภาพในวงกว้างอันจะนำมาซึ่งความมั่นคงและอยู่ดีมีสุขของคนทั้งมวล คำสอนของศาสนาบาไฮเขียนไว้อย่างชัดเจนว่า “เมื่อมนุษย์ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน และความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีเกิดขึ้นจริง เมื่อนั้นต้นกำเนิดของสงครามก็将会ถูกทำลายลงอย่างสิ้นเชิง”

จะเห็นได้ว่ามุมมองของศาสนาบาไฮในเรื่องความเสมอภาคระหว่างบุรุษและสตรีตั้งอยู่บนหลักธรรมที่ว่าด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของมนุษยชาติ หลักธรรมอันนี้สอนให้เรา “มองดูมนุษยชาติทั้งมวลเป็นดังบุคคลคนหนึ่ง และตัวของเราเป็นส่วนหนึ่งของร่างกายนี้” และสอนให้เราสร้างจิตสำนึกอันแน่วแน่ว่า “หากส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายนี้ได้รับบาดเจ็บหรือประสบความเจ็บปวด ย่อมส่งผลกระทบไปยังทุกส่วน”

พระบาทสมเด็จพระปาดินทรวรมัน ๙ ทรงสอนว่า วัตถุประสงค์ของพระเจ้าในการให้กำเนิดมนุษย์ขึ้นมา ก็เพื่อให้ทุกคนหล่อหลอมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

“เจ้าไม่รู้หรือว่าทำไม เราสร้างพวกเจ้าขึ้นมาจากรูฐเดียวกัน ก็เพื่อว่าจะไม่มีใครยกตนข่มผู้อื่น จงไตร่ตรองในหัวใจเสมอเถิดว่าเจ้าถูกสร้างขึ้นมาอย่างไร เนื่องด้วยเราสร้างเจ้าทั้งหมดขึ้นมาจากรูฐเดียวกัน เป็นหน้าที่ของเจ้าที่จะเป็นประจักษ์พยานดวงเดียวกัน จรบาทด้วยเท้าเดียวกัน รับประทานด้วยปากเดียวกัน และอาศัยอยู่ในดินแดนเดียวกัน เพื่อว่าการกระทำที่มาจากมโนทัยของเจ้า เครื่องหมายแห่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสสารแห่งความไม่ยึดมั่นจะเป็นที่ประจักษ์”

การมีส่วนร่วมของสตรีในทุกด้านของชีวิตอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจ การกำจัดภัยสงครามและจะนำไปสู่การสร้างโลกที่มีเอกภาพ ในคำสอนของศาสนาบาไฮ ความเสมอภาคของทั้งสองเพศเป็นรากฐานของบทบัญญัติของพระเจ้าเพื่อพัฒนาการและความมั่งคั่งของมนุษยชาติ

โลกของมนุษยชาตินั้นประกอบไปด้วยปีกสองข้าง นั่นคือบุรุษและสตรี トラบไคที่ปีกทั้งสองมีความแข็งแกร่งไม่เท่าเทียมกัน นกตัวนี้ก็ไม่สามารถบินเห็นฟ้าได้ จนกว่าอัสตรีจะก้าวขึ้นมาทัดเทียมบุรุษเพศ จนกว่าสตรีจะมีบทบาทในทุกเวที กิจกรรม ความสำเร็จอันน่าอัศจรรย์ของมนุษยชาติก็ไม่อาจเป็นจริงขึ้นมาได้ มนุษยชาติไม่อาจบินขึ้นสู่ความสำเร็จที่แท้จริงได้ หากแต่เมื่อใดที่ปีกทั้งสองข้าง แข็งแกร่งเท่าเทียมกัน สองฝ่ายต่างมีสิทธิที่เสมอภาค เมื่อนั้นมนุษย์ก็จะโบยบินได้สูงตระหง่านเหนือความคาดหมาย

คำสอนของศาสนาบาไฮกล่าวไว้ว่า การประกาศความเสมอภาคของบุรุษและสตรีมิได้เป็นการปฏิเสธบทบาทที่แตกต่างกันของหญิงและชาย หากแต่เป็นการย้ำถึงบทบาทที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกันทั้งในครัวเรือนและในสังคม พระบาฮาอุลลาห์ตรัสว่า การศึกษาหาความรู้ นั้น เป็นบันไดที่นำไปสู่ความเจริญ ทั้งชายและหญิงควรได้รับการศึกษาอย่างไม่มีข้อแตกต่าง ใดๆ ก็ดี หากทรัพยากรมีจำกัด ควรให้ความสำคัญต่อการศึกษารองของเด็กหญิงและสตรี เป็นลำดับแรก การศึกษาของเด็กหญิงนั้นมีความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะแม้ว่าการดูแลบรมลูกจะเป็นหน้าที่ของทั้งบิดาและมารดา หากแต่เมื่อมารดาได้รับการศึกษา ผลประโยชน์ของวิชาความรู้จะส่งกระจายไปอย่างกว้างไกลในสังคม

บ่อยครั้งที่สตรีเพศถูกเอาเปรียบทางสังคมและเศรษฐกิจด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นการแสดงความสามารถนับถือและเป็นการปกป้องความเป็นแม่ สิ่งเหลื่อมล้ำต่ำสูงที่สร้างความเสียหายเหล่านี้ต้องได้รับการเปลี่ยนแปลง การเป็นแม่คนและการเลี้ยงดูบุตรนั้นเป็นเกียรติอันสูงส่ง คำสอนของศาสนาบาไฮพูดถึงสถานภาพ ความเป็นแม่ไว้ว่า “โอ้ มารดาทั้งหลาย จงรู้ไว้ในสายพระเนตรของพระผู้เป็นเจ้า หนทางสักการบูชาพระองค์ที่ดีที่สุดก็คือการเลี้ยงดูบรมบุตรให้มีคุณสมบัติอันเพียบพร้อมของมนุษย์” ปัญหาใหญ่ที่ทำให้ย่ำแย่สังคมเราในขณะนี้คือการสร้างโอกาสทางสังคมและเศรษฐกิจ ที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของสตรีในทุกด้านของชีวิตอย่างเท่าเทียมและเต็มภาคภูมิ ขณะเดียวกันก็ส่งเสริมบทบาทอันสำคัญของการให้กำเนิดและเลี้ยงดูบรมบุตร

คำสอนของศาสนาบาไฮย้ำว่า หญิงและชายมี “ตำแหน่งและฐานะ” ที่ไม่แตกต่างกัน “ได้รับกำลังความสามารถจากพระผู้เป็นเจ้าอย่างเท่าเทียมกัน” รูปแบบความเสมอภาคจึงอยู่บนแนวทางของการเป็นพันธมิตร จนกว่าจะถึงวันที่ผู้หญิงเข้ามามีส่วนร่วมในทุกๆ ด้านของชีวิตอย่างเต็มภาคภูมิและก้าวขึ้นมาสู่เวทีการตัดสินใจ มนุษยชาติถึงจะพร้อมที่จะก้าวไปสู่ขั้นต่อไปของการพัฒนาที่ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

คัมภีร์ศาสนาบาไฮเขียนเน้นไว้ว่า สตรีจะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสร้างสันติภาพขึ้นในโลกและการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างประเทศ “ในอนาคตเมื่อสตรีมีส่วนร่วมในเวทีโลกอย่างเต็มที่และเท่าเทียมกับบุรุษ เมื่อสตรีก้าวเข้ามามีบทบาททางกฎหมาย ทางการเมืองอย่างมั่นใจและเต็มความสามารถ เมื่อนั้นสงครามจะหมดสิ้นไป เพราะสตรีจะเป็นผู้ขัดขวางการเกิดสงคราม”

การจัดการกตจีและเอาเปรียบสตรีถือเป็นสิ่งจำเป็นทางจิตวิญญาณและจริยธรรมที่ในที่สุดจะนำไปสู่การปฏิรูปเงื่อนไขทางกฎหมาย ทางเศรษฐกิจ และทางสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การส่งเสริมให้ผู้หญิงจำนวนมากก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งหน้าที่ที่โดดเด่นและมีอำนาจเป็นสิ่งจำเป็น หากแต่ยังไม่เพียงพอที่จะสร้างสังคมที่เป็นธรรมขึ้นมาได้ ความเสมอภาคที่แท้จริงนั้นจะบังเกิดขึ้นไม่ได้หากปัจเจกบุคคลและนานาสถาบันในสังคมยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยม การจะสร้างชุมชนที่ตั้งอยู่บนรากฐานของพันธมิตร ชุมชนที่การปรึกษาหารือและการร่วมมือร่วมใจกันจะเข้ามาแทนที่การใช้ความรุนแรงและการใช้กำลังนั้นจะเป็นชุมชนจริงขึ้นมาได้ จำต้องมาจากการเปลี่ยนแปลงในหัวใจของมนุษย์

ในอดีตโลกเราถูกปกครองด้วยการใช้กำลัง บุรุษคุมอำนาจเหนือสตรี เนื่องจากบุรุษมีคุณสมบัติที่เน้นการใช้ความแข็งแกร่งและความก้าวร้าวทั้งทางร่างกาย และจิตใจมากกว่าสตรี แต่ขณะนี้คุณภาพของโลกกำลังเปลี่ยนไป การใช้กำลังเริ่มลดความสำคัญลง ความตื่นตัวทางความคิด การเกิดปัญญา และคุณสมบัติทางจิตวิญญาณ กล่าวคือความรักและการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ซึ่งเป็นสิ่งที่สตรีมีอยู่อย่างเพียบพร้อมกำลังก้าวเข้ามาบีบคั้นเพิ่มขึ้น ดังนั้นยุคสมัยใหม่จะเป็นยุคที่ไม่เน้นคุณสมบัติของความเป็นบุรุษเพศ แต่จะแทรกซึมไปด้วยอุดมคติของสตรีเพศ จะเป็นยุคที่ความเป็นชายและหญิงสะท้อนออกมาทางอารยธรรม อย่างได้สมดุลย์

ผู้ชายมีหน้าที่ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในการส่งเสริมความเสมอภาคของสตรี ความเชื่อของผู้ชายที่ว่าตนเป็นเลิศกว่านั้นจะกีดขวางการบรรลุเป้าหมายของสตรีและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างบรรยากาศของความเสมอภาค ผลเสียหายของความไม่เสมอภาคนี้ยังศักดิ์กั้นไม่ให้ผู้ชายบรรลุวุฒิภาวะและพัฒนาคุณสมบัติที่จำเป็นต่อการเผชิญความท้าทายของสหประชาชาติ คัมภีร์ศาสนาบาไฮเขียนไว้ว่า “ตราบเท่าที่สตรีถูกกีดขวางไม่ให้บรรลุศักยภาพอันสูงสุด บุรุษเองก็จะไม่สามารถเข้าถึงความสำเร็จที่แท้จริงของพวกเขาได้” ดังนั้นผู้ชายจึงต้องหันมาพิจารณาทบทวนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่ฝังรากลึกในสังคมที่กีดขวางความเสมอภาคของสตรีและศักดิ์กั้นพัฒนาการของผู้ชายเอง ความพร้อมใจของผู้ชายที่จะรับภาระการสร้างความเสมอภาคจะสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อความเจริญ “เมื่อบุรุษเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความเสมอภาคของสตรี มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของการปฏิรูปนี้ ก็ไม่มีเหตุผลอันใดที่สตรีจะต้องต่อสู้ปกป้องสิทธิของตนเอง”

การกตจีทางเพศที่ฝังรากลึกสืบต่อมายาวนานต้องได้รับการกำจัดให้หมดไป หนทางเดียวที่จะเอาชนะสภาพที่เป็นอยู่นี้ได้จำต้องใช้ “ความรักอันถ่องแท้ ความอดทนเต็มพิกัด ความอ่อนน้อมถ่อมตน ไหวพริบและความสุภาพอันเป็นเลิศ ความคิดริเริ่มที่สมเหตุสมผล วุฒิปัญญา และความพยายามที่ผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ และความอดสาหะอย่างตั้งใจไม่ท้อถอยและที่รองรับด้วยการตั้งจิตสวามนัต” พระบาทสมเด็จพระอูลลาห์ตรัสว่า ในที่สุดวันที่บุรุษจะกางแขนต้อนรับสตรีเข้าสู่ทุกด้านของชีวิตจะมาถึง ขณะนี้ถึงเวลาแล้วที่เราจะก้าวไปข้างหน้าสู่นาคตามคำมั่นสัญญา